

LAKIALOITE 41/2010 vp

Laki ympäristönsuojelulain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Ehdotamme ympäristönsuojelulakiin uutta säännöstä, jonka mukaan aluehallintovirasto ratkaisisi kaikki turvetuotantoon ja sitä koskevaan ojitustalupaan liittyvät ympäristölupa-asiat.

Nykyisen ympäristönsuojelulain ja -asetuksen mukaan turpeennostohankkeissa, joissa alue on 10 hehtaaria tai sitä pienempi, ei tarvita ympäristölupaa.

ALOITTEEN PERUSTELUT

Nykyinen tilanne

Turpeennoston piiriin tavoitellaan yhä uusia soita. Valtakunnallisista alueidenkäytön tavoitteista (VAT) huolimatta turpeennostoa suunnataan myös luonnontilaisiin soihin. Monet suot ovat vuosikymmeniä sitten toteutetun ojitusvaiheen jälkeen palaamassa luonnontilaan. Tästä huolimatta niitä otetaan turvetuotantoon.

Turpe on moniongelmainen polttoaine. Parhaimmillaankaan, kuten turpepelloista nostettuna, se ei alita edes kivihiilen CO₂-ominaispäästöjä tarkasteltaessa asiaa relevantilla elinkaari-mallilla. Tätä osoittavat mm. VTT:n professori Ilkka Savolaisen selvitykset.

Turpeen poltosta aiheutui vuonna 2008 10,7 miljoonan hiilidioksidiekvivalenttitonniin päästöt. Lisäksi turvetuotantoalueilta vapautuu 1,19 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia. Samana vuonna Suomen kasvihuonekaasupäästöt olivat noin 70,1 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia. Turpeen osuus energiantuotan-

non aiheuttamista hiilidioksidipäästöistä oli siis 17 prosentin luokkaa samalla, kun sen osuus maamme energiantuotannosta on kuitenkin vain 5—6 prosenttia (vuonna 2008 viisi prosenttia).

Turpe aiheuttaa hiilidioksidi- ja hiukkaspäästöjen lisäksi muita ongelmia, kuten turvetuotantoalueiden alapuolisten vesistöjen sameutumista ja rehevöitymistä. Samalla turpeen nosto heikentää suoluontoa köyhdyttämällä luonnon monimuotoisuutta.

Maassamme on turpeentuotannossa ollut lähes 100 000 hehtaaria, joista noin 30 000 hehtaaria on aktiivinen nostotoiminta päättyneenä. Esimerkiksi Vapo Oy ilmoittaa tarvitsevansa uusia turvesoita vuoteen 2020 mennessä vähintään 60 000 hehtaaria.

Turpeennoston vaikutukset suoraan luontoon ja nostopaikan alapuoliseen vesistöön ovat ilmeiset. Kuitenkaan lainsäädäntömme ei edellytä ympäristölupaa alle 10 hehtaarin turvesoilta. Käytännössä tämä mahdollistaa turvetuotanto-

alueen pilkkomisen alle 10 hehtaarin osiin ja nämä yhdistelemällä avata esimerkiksi 100 hehtaarin yhtenäinen turvetuotantoalue ilman ympäristöluvan edellyttämiä arvioita turvetuotannon haitoista ja sen aloittamisen edellytyksistä. Tällainen ympäristöluvatta avattavaksi aiottu turvetuotantoalue on Kärpäsuo Haminassa.

Turvetuotannon aiheuttamat ympäristövaikutukset on arvioitava nykyistä tarkemmin ja estetävä suoluonnon jatkuva köyhtyminen. Tämä vaatii lainsäädännön tarkistamista.

Ympäristönsuojelulain 23 §:ään uusi 4 momentti

Esitämme myös 10 hehtaaria tai sitä pienempien alueiden turpeenottoa ympäristöluvan piiriin. Ehdotamme ympäristönsuojelulain aluehallintoviraston tehtäviä koskevaan säännökseen uudeksi momentiksi säännöstä turvetuotannon ympäristöluvasta. Sen mukaan aluehallintovirasto ratkaisee kaikki turvetuotantoon ja sitä koskevaan ojituslupaan liittyvät ympäristölupa-asiat.

Nykyisen ympäristönsuojeluasetuksen mukaan 10 hehtaaria tai sitä pienemmät turpeennostohankkeet eivät tarvitse ympäristölupaa. Asetuksen 5 §:n mukaan aluehallintovirasto ratkaisee ympäristönsuojelulain 28 §:n 2 momentissa

sekä ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:ssä tarkoitettujen toimintojen ympäristölupa-asiat malmien tai mineraalien kaivamiseen tai maaperän aineiden ottamiseen koskien muun muassa turvetuotantoa ja siihen liittyvää ojitusta, jos tuotantoalue on yli 10 hehtaaria (asetuksen 5 §:n 7 c kohta, 1792/2009). Sen sijaan nykyisen ympäristönsuojelulain ja -asetuksen mukaan turpeennostohankkeissa, joissa alue on 10 hehtaaria tai sitä pienempi, ei tarvita ympäristölupaa.

Ympäristönsuojeluasetukseen sisältyy useita säännöksiä eri tason viranomaisten toimivallasta päättää ympäristölupa-asioissa. Tässä lakialoitteessa ehdotetaan vain yhden asian osalta muutosta aluehallintoviranomaisen päätösvaltaan eli asetuksessa olevan, turpeennostoa koskevan ympäristölupasäännöksen nostamista lain tasolle ja sen sisällön uudelleenkirjoittamista. Ympäristönsuojeluasetuksessa on useita eri hanketyyppejä koskevia normeja ympäristölupa-asioissa, joiden sisältöä ja mahdollista nostamista lain tasolle tulee harkita ympäristönsuojelulain kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

ympäristönsuojelulain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään ympäristönsuojelulain (86/2000) 23 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1590/2009, uusi 4 momentti seuraavasti:

23 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Aluehallintovirasto ratkaisee kaikki turvetuotantoon ja sitä koskevaan ojituslupaan liittyvät ympäristölupa-asiat.

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 2010

Pentti Tiusanen /vas
Marjaana Koskinen /sd
Erkki Pulliainen /vihr

Paavo Arhinmäki /vas
Merikukka Forsius /kok
Leena Rauhala /kd